

Muzeum otwarte / Antropologia codzienności

W ramach projektu W stronę nowoczesnego muzeum zorganizowano w tym roku warsztaty Muzeum otwarte / Antropologia codzienności. Warsztaty były adresowane do muzealników (pracowników działów edukacyjnych) z Polski i Niemiec.

Pierwsza część warsztatów odbyła się w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce w dniach 10-15 października 2011 roku i dotyczyła idei muzeum otwartego w rozumieniu Laboratorium Edukacji Twórczej Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski. Przeprowadzili je Maja Parczewska i Janusz Byszewski - twórcy LET CSW.

Kolejnym tematem podjętym podczas warsztatów był sposób uchwycenia i dokumentowania teraźniejszości – antropologia codzienności. Teoretyczny wstęp został zaprezentowany przez wybitnych specjalistów w tej dziedzinie.

Partnerem projektu jest Bundesakademie für Kulturelle Bildung Wolfenbüttel, Niemcy (Federalna Agencja Edukacji Kulturalnej) oraz sieć muzeów z Brandenburgii.

- Etap I. Muzeum otwarte – seminarium i warsztaty w Polsce
- Etap II. „Antropologia codzienności – nowe wyzwania dla muzeów” – seminarium w Niemczech

Polsko - niemiecki projekt muzealnej edukacji twórczej i badań nad codziennością
- szczegółowy opis

Projekt adresowany jest do grupy pracowników muzeów w Polsce i Niemczech. Będzie polegał na zorganizowaniu 2 seminariów - po jednym w Polsce i Niemczech. Część polska pod tytułem „Muzeum Otwarte” jest odpowiedzią na coraz częściej artykułowaną potrzebę otwarcia się muzeum na nowe środowiska i nowe formy aktywności. Wychodzi naprzeciw postulatowi aktywnego udziału muzeów w projektowaniu i wdrażaniu nowoczesnych metod edukacji kulturalnej, opartych przede wszystkim na partycypacji, a nie, jak w tradycyjnym modelu, na biernej obserwacji. Seminarium w Niemczech pod tytułem „Antropologia codzienności – nowe wyzwania dla muzeów” stanowi próbę uświadomienia pracownikom muzeów na znaczący materiał i potencjał kulturowy, jaki niesie ze sobą codzienność. Seminarium i warsztaty w Polsce realizowane będą przez twórców programu Laboratorium Edukacji Twórczej Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie (LET): Marię Parczewską i Janusza Byszewskiego.

Słowa klucze projektu:

Pojęcie „Muzeum otwarte” obejmuje według koncepcji autorów następujące działania i aktywności:

- wychodzenie z działaniami muzealnymi poza „biały sześcian” muzeum;
- włączanie zagadnień codzienności zewnętrznej w działania muzealne i przestrzeń ekspozycyjną;
- uczynienie z codzienności i prywatności inspiracji do działań prowadzonych zarówno w jak i poza muzeum;
- działania z wybraną społecznością lokalną (community art);
- poszerzenie grona odbiorców o nowe, często zmarginalizowane środowiska;
- otwarcie muzeum na aktywność twórczą publiczności - partycypacja;

- wprowadzanie do praktyki edukacji/animacji muzealnej nowych metod aktywizujących publiczność, która z biernych odbiorców staje się współtwórcami części programu.

„Antropologia codzienności” to wyzwolenie codzienności z oczywistego kontekstu, przydanie jej znaczenia równoważnego z innymi, bardziej spektakularnymi działaniami kulturowymi, ukazanie uwikłania codzienności w kulturę, przyjrzenie się codziennym praktykom z perspektywy „obcego”.

Projekt zakłada przekazanie uczestnikom z Polski i Niemiec podstaw teoretycznych i wiedzy praktycznej w dziedzinie „muzeum otwartego” oraz antropologii codzienności, a także wymianę doświadczeń między uczestnikami. Wiedza ta może posłużyć w dłuższej perspektywie do zmiany funkcjonowania muzeów biorących udział w projekcie.

Generalnie muzea ograniczały dotychczas swoje działania do przestrzeni budynku, a projekt ukazuje możliwości wychodzenia z takimi działaniami w przestrzeń społeczną. Działania edukacyjne adresowano głównie do dzieci, natomiast proponowany projekt pokazuje metody pracy z dorosłymi, z seniorami, z rodzinami i środowiskami zmarginalizowanymi. Edukację muzealną prowadzono w formie lekcji i prelekcji, a nasz projekt proponuje uzupełnienie jej nowoczesnymi, interaktywnymi formami działań twórczych.

Projekt będzie się koncentrował na kreatywności jako metodzie przełamania stereotypów oraz na antropologii codzienności jako metodzie konfrontacji z „obcym”. Będzie dla uczestników z Polski i Niemiec okazją do wymiany doświadczeń, metod pracy edukatorów i animatorów muzealnych, które mogą pomóc we wprowadzaniu w praktykę muzealną nieobecnych w niej dotychczas form działań i tematów angażujących widzów. Dodatkowym źródłem wiedzy i dobrych praktyk będzie wydawnictwo polsko – niemiecko - angielskie podsumowujące projekt.

Uczestnicy:

Bezpośrednimi uczestnikami i beneficjentami warsztatów są pracownicy wybranych muzeów w Polsce i Niemczech uczestniczący w projekcie. Warto jednak za pośrednich beneficjentów projektu uznać również ludzi odwiedzających partycypujące muzea.

Zespół Projektowy:

Marcin Śliwa – Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki

Justyna Nowakowska - Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki - koordynatorka projektu

Janusz Byszewski – Laboratorium Edukacji Twórczej CSW

Maria Parczewska - Laboratorium Edukacji Twórczej CSW

Współpraca:

Magdalena Różycka - Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki

Strona internetowa projektu: www.mazowieckiemuzea.pl